

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.
Vredništvo in opravištvo sta na mestnem trgu št. 10.

Spremenljive pevske molitve pri sv. maši.

(Dalje.)

Introitus naznanja pomen praznika ali praznične dobe. Pojasnimo ta stavek. Poleg navadnega solnčnega leta poteka tudi cerkveno leto, ki se prične z adventom. Z vsakim vekom odmota se tudi kos zgodovine; v našem cerkvenem letu pa se nam predochi in spominu ponovi vsa zgodovina našega odrešenja. Mašna knjiga ali *missale* je velikanska zgodovinska knjiga, cerkvena letna knjiga, katera vse dobe in dogodjaje našega odrešenja in posvečenja natanko po isti vrsti v sebi hrani in pred nas postavi, kakor se je nekdaj resnično vršilo. Katoliški kristjan naj bi na podlagi le-té zgodovinske knjige vse čine našega odrešenja zopet preživel leto za letom, da bi jih ne pozabil, marveč da bi se jih vedno spominjal in se zanje zahvaljeval. Mašna ali letna knjiga je razdeljena po prazničnih dobah; imamo advent z božičem, post z velikonočjo, binkoštno dobo in praznik vsih svetnikov kot dožetke. Vsakemu prazniku, ki je ponavljanje tega ali onega čina iz zgodovine našega odrešenja, in vsaki praznični dóbi naj bi z nekim gotovim razpoloženjem in z izvestno pobožnostjo naproti prišli; nek poseben in gotov duh naj bi se v nas vzbudil in človek naj bi prav za gotovo dobroto Boga hvalil; in ravno v tem sestoji naš spomin. V adventu je pričakovanje in hrepenenje po obljubljenem mesiji, o božiči otroško veselje nad Ježuškom, o velikinoči so radostna alleluja zarad vstajenja Gospodovega itd.

Kakor je naravno, je sv. cerkev tudi spomine in praznike svetnikov v cerkveno leto vpletla, saj ravno nad svetniki se je razodela zdatnost prihoda Sinu božjega.

Kje in pri katerih prilikah naj katoličan te svete spomine obhaja, kje naj zgodovinsko knjigo odprè in Bogu hvalo izreka za razne čine njegovega odrešenja? Mari v temnem gozdu, na zeleni trati ali na visoki planini, slično kakor izletajoča pevska društva ali nedeljski hribolazci? — Ne, katoličani zbirajo se po cerkvah, obhajajo sv. daritev, katero obdajajo z branjem in petjem. Tako zapoveduje Gospod. Daritev sv. maše je največja zahvala; dà, njeno notranje bitje je ravno to, da je zahvala, prav zato mnogi cerkveni očaki imenujejo sv. daritev *svyagorla* t. j. zahvalo.

Duh sv. cerkve je cerkveno leto prèpletel sè sv. mašo, ter spomin na prejete milosti božje ž njo sklenil, kako da so razni godovi in prazniki ž njo v najtesnejši zvezi. Prav zato je pa tudi prišla v obhajanje sv. maše tolika različnost in tako dobrodejno zgodovinsko življenje, ki se razodeva o obredih, branjih, molitvah in pesnih. Imamo toraj adventno, božično, velikonočno itd. — mašo, v kateri obhajamo spomin na gotov čin našega odrešenja, in se zahvaljujemo za gotovo milost, ki nam je tisti dan došla.

Po razlaganju vsih liturgikov pa že *introitus*, koj začetkom maše pomen praznika označuje in verni srenji naznanja, katera glavna čutila naj jo navdušujejo, v kateri praznični dobi da se nahaja, katerega čina našega odrešenja naj se spominja in zanj hvalo daje, n. pr. o božiči za rojstvo Kristovo itd. Tudi v mašah svetnikov kaže *introitus* na svetnika, preslavljaljoč kako posebno milost, ki jo je Bog izveličanemu skazal ali pa povdarjaljoč kako posebno misel, ki je bila izveličanemu gaslo za vse življenje. Da bolje razumimo, kar smo rekli, postavimo tù nekoliko *introitus-ov*. „*Antiphona ad introitum*“ 4. adventne nedelje se glasi: „Rosite nebesa pravičnega in vi oblaki dežujte ga doli“. (Iz. 45, 8.) Božični praznik 3. maša: „Dete nam je rojeno, sin nam je dan, na čigar ramah počiva oblast in ime mu je: prečudni, svetovalec“. (Iz. 9, 6.) V maši binkoštnega praznika: „Duh Gospodov napolnuje zemlje krog, in njemu, ki vse skupej drži, je znan vsaki glas“. (B. modr. 1, 7.) V mašah apostolov: „Priatelji tvoji, o Bog, so od mene visoko češčeni, njih oblast je jako mogočna postala“. (Ps. 138.) V mašah spoznavalcev: „Usta pravičnega premišlujejo modrost, in njegov jezik govori pravico“. (Ps. 36.) — Že iz teh izgledov sprevidimo, da je *introitus* v tesni zvezi z vso mašo, ker se že v njenem začetku vzdigne solncu enak ter razsvetli naš um in naše srce; pa tudi njegovo stanje ga dela častitljivega ter vrednega da se prepeva.

A to še nij ves njegov pomen, kajti *introitus* hrani v sebi še drug dragocenejši biser. Ne samo *missale*, ampak tudi vsaka maša zá-se posebej je zgodovinska knjiga, in to še v širjem okviru, kakor ga ima cerkveno leto. Povzet je v mašo tudi stari zakon sè svojimi prerokovanji, sè svojim koprnenjem, upanjem in krepostnimi izgledi. Cerkev hoče nam v sv. maši vso zgodovino izveličanja, od stvarjenja začenshi, predočiti, in je za *introitus* ravno one reke iz sv. pisma stare zaveze porabila, kateri na izvestne praznike in milosti nove zaveze proroška kažejo ali taka vodila dajejo, kakoršna so že svetniki pred Kristom svojimi smatrali. Komaj 30 maš se nahaja v celem *missalu*, ki ne bi imele *introitusa* iz sv. pisma stare zaveze; isto velja tudi v skoro enakem obsegu o *gradualu*, *ofertoriji* in *comuniji*.

Vsiluje se nam vprašanje, zakaj da je cerkev daritvi nove zaveze vpletla toliko molitev iz stare zaveze. Za odgovor na to vprašanje ne zadostuje, ako rečemo, češ da apostoli in prvi kristjanje niso imeli drugih molitev na razpolago in so psalme za to rabili, ker so še kot židje med prepevanjem psalmov vzrasli. Golo mrtvo izposojevanje molitev stare zaveze za daritev nove zaveze se nikakor ne strinja z živim krščanstvom; te molitve ne morejo v sv. maši biti goli molitveni obrazci in senčne podobe zamrlih porokov, n. pr. kakor citati iz starih klasikov v ustih kakega parlamentarca: razmerje je tù vse drugačno, ono je živo. Kjer je Krist, ondi je življenje, resnica in sedanjost;

v njegovem solnčnem žarku nij temnih podob. Krist obsega obedve zaveze, v njegovi navzočnosti so proroki in apostoli zedinjeni v resnično živo bratovščino. In ravno pri sv. maši je Krist v odličnem pomenu vedno kot veliki duhoven pričujoč; svetniki obeh zavez pa so z verno srenjo, dasi tudi le dušno a vendar resnično in bistveno prisotni, drug drugemu podajajo roke ter skupno zvršujejo sv. daritev. Srenja ne posnema le slepo molitve očakov, marveč očaki stare zaveze sami pridejo k daritvi, molijo in pojejo sè srenjo in jo podpirajo s priprošnjami na razne načine, kar daje *introitus-u* oni globoko-skrivnostni pomen, o kojem so cerkveni očetje mnogo pisali n. pr. sv. Ignacij, sv. Efrem, sv. Atanazij i. dr. — Pomen *introitus-u* je toraj vzvišen in po njem naj bi se vernik takoj v začetku sv. maše v višje občestvo vpeljalo. Naj bi se pa tudi ta molitev vernemu ljudstvu, kolikor možno, razlagalo in povzdignilo do časti liturgične pesni ter tako uresničil pomenljiv nauk sv. Ireneja *): „Kajti, kakor so bili proroki podoba za nas in so nas že naprej oznanjali, tako jih tudi mi upodabljam v sebi t. j. v cerkvi in dobivamo plačilo njihovega truda“.

(Dalje prih.)

Nekaj o naših sprednikih, nekdanjih cecilijancih, in starih pesnih.

(Spisal Jan. Tavčar.)

Da so bili že davno pred nami možje cecilijanci, t. j. možje, ki so se mnogo prizadevali za izboljšanje cerkvenega petja in cerkvenih pevcev, ter odpravljali posvetno petje od službe Božje, kdo tega ne vé? Vsaj so si že glasbeni mojstri 16. veka izbrali sv. Cecilijo za varuhinjo; ko vzor in zavetnico navdušenosti za sveto petje. Ne da bi bila sv. Cecilija kaka posebna umetnica ali cerkvena pevka, vsaj legenda nam kaj tacega ne pripoveduje, pač pa, kako nedolžno, deviško, čisto je živela, ne zmeneč se za posvetni hrup, kako je gorelo njeno srce le za čast Božjo, za zveličanje duš. Prav ta navdušenost je gnala tudi sv. Gregorija Velikega, kateri, dasi je imel kot papež skrb za vso cerkev ter bil delaven na vse strani, zbiral je nevtrudljiv boljše cerkvene pesni in, akoravno vedno bolehen, poučeval je sam nedolžne fantiče, ter jih uril v cerkv. petju. Še v 9. veku kazala se je v Rimu palčica, s katero jim je pri petju taktoval, ali jih morda tudi strahoval neporedne. Sv. Ciril in Metod, slovanska apostola, ali nista zlasti sè svetim petjem pri službi Božji vabila naše pradede v sveto kat. cerkev. In naši bližnji prednamci v preteklem stoletji, se niso-li bavili tudi s pobožnim petjem? Pa kako! Prav tem se imamo zahvaliti, da je naš narod bil in je še vedno tako vnet za cerkveno sveto petje. Oglejmo si nekoliko teh mož in njih prizadetje, pri katerem so sebe in druge navduševali, najbolj z zgledi iz svetega pisma starega in novega zakona. Zbirka Kasteličeva, iz katere je že I. letnik „Cerkv. Gl.“ prinesel nekaj pesni, mi nij pri rokah. Naletel sem pa nedavno polovico neznane mi stare pesniške zbirke, v kateri sem našel eno izmed starih pesni, ki so jih spomladi obelodanili vrli cecilijani Goriške nadškofije. Knjigo pregledovaje mikalo me je bolj in bolj izvedeti njenega očeta. Našel sem ga s pomočjo gosp.

*) Adversus haereses IV. 2, 2.

Marn-ovega „Jezičnika“ v Steržinarji, kateri je leta 1729. „pogmerane“ na svitlobo dal: „Katholiš keršanskega uka Peissme“, katere se per keršanski mu uku, Božjih potyh per svetem Missijonu; in zlasti per svetem Francisco Xaverio na Straži Gornega Gradu fare nucno pojo v Nemškem Gradcu — latinski, nemški že prej, zdaj pa slovenski.“ Popolni iztis iz licealne knjižnice Ljubljanske pa ima na čelu: Ex libris Maximili Redeskini, presb. curati. Ta je izdal l. 1765. v prvo 68 svetih pesni, ki so bile potem še dvakrat natisnjene l. 1800. in 1802. Vmes ima tudi nekatere napeve iz Steržinarjevih pesni, toda, žalibog, ne malo spremenjenih. Nespremenjene gledé napevov z enakimi notami pa še nekolikimi dobrimi napevi pa pomnoženimi teksti dal je ponatisniti misijonar P. Primus Lavrenčič l. 1752. v Celovci. Gorečnost teh mož za sveto reč, kažejo naj njihove lastne besede, posnete iz predgovorov imeňovanih zbirk. Steržinar pričinja svojo knjigo:

„*Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. Ps. 148.*“

„Mladenči in deklice, starejši in mlajši hvalite ime Gospodovo.“

„Kraljevi prerok in psalmist David, akoravno je imel veliko skrbi, kraljeva opravila in težke vojske, vendar je vsaki dan sedemkrat Boga hvalil, psalme ali svete pesni Bogu na čast pel, kakor sam spozna rekoč: *Septies in die laudem dixi tibi*. Sedemkrat na dan sem tebi, o Bog, čast in hvalo dajal. Zato je sto in petdeset psalmov skupej zložil, iz katerih so duhovske molitve svetega brevirja večidel sestavljene in na sedem ur na dan razdeljene.

„Toliko je bil ta sveti prerok zaljubljen v čast in hvalo Božjo, da je angele z nebes, nebo in zemljo, vse ljudi, vse stvari in reči vabil, opominjal na pomoč klical, da bi ž njim Boga častili, hvalili, njemu čast in hvalo peli. Zato je tolikokrat v svojih psalmih besede postavil: *Laudate-hvalite, cantate-pojte, psallite, jubilate-prepevajte, slavite, čast in hvalo dajte. Laudate eum coeli coelorum*. Hvalite Boga vsa nebesa. *Laudate cum omnes angeli*. Hvalite ga vsi angeli. *Jubilare Deo omnis terra*. Hvali Boga vesolen svet. *Cantate Deo canticum novum*. Pojte Bogu novo pesem itd. itd. Posebno pa je sv. David klical, skupaj vabil in opominjal mlade ljudi mladenče in deklice, da bi ž njim Boga hvalili in častilili, njemu na čast svete pesni vedno prepevali. *Juvenes et virgines . . .* mladenči in deklice, stariši in mlajši hvalite ime Gospodovo. Zakaj on je dobro vedel, da mladih ljudi, mladenčev in deklic, ker so nedolžni, njih čast in hvala, njih sveto petje Bogu najbolj dopade, kajti modri pridigar pravi: *Non est speciosa laus in ore peccatoris*. Ni prijetna (Bogu) hvala v ustih grešnikovih . . .

„Kakor je pa sv. David v starem testamentu opominjal nedolžne mladenče in deklice, naj bi Boga častili in svete pesni prepevali; tako je v novem testamentu sv. Janez videl v svojem razodenji (Ap. 14. c.), da je v nebesih sto, štiri in štirideset tisuč pevcev pred Božjim tronom pelo novo pesen. Pevci pa so bili zgolj hlapčiči (fantiči) ali device. Kakor je tedaj sv. David opominjal in sv. Janez videl in slišal Boga hvaliti, njemu na čast svete pesni peti, tako vas tudi jaz opominjam, da bi mladi ljudje radi svete pesni peli in tako Boga hvalili. Vaše petje, vaša hvala in vaše pesni, ker jih iz dobrega namena, iz nedolžnega srca ponižno požete, bodo Gospod Bogu najbolj dopadle.“

„To je prvi vzrok, da so le-té pesni zložene in tiskom na svitlobo dane, namreč, da bi prosto mlado ljudstvo, ki se rado veseli, in veselja vsakovrstne pesni prepeva, še raje svete pesni pelo in tako Boga častilo in hvalilo. Kajti na trojen način se Bog posebno časti in hvali“.

„Prvič, ko človek z dobrim namenom vse djanje in nehanje Bogu v čast daruje“.

„Drugo, kadar človek pobožno moli zlasti če premišljuje, kadar moli in molitvi obuja lepe čednosti, kakor vero, upanje, ljubezen, ponižnost, stano- vitnost i. dr.“.

„Tretje se Bog posebno časti in hvali s svetimi pesnimi, kadar se ne iz hvaleželjnosti „s štemanja“ ali k videzu ljudi, ampak Bogu na čast in bližnjemu v tolažbo ali v poduk pobožno poje. Zato si zapomnite, mladi ljudje, dva nauka Kristusova: *Vos mundi estis, sed non omnes* — vi ste čisti, toda ne vsi; zakaj Kristus je dobro vedel za svojega izdajalca. Tako Bog tudi ve za le-té, kateri so že v svoji mladosti svoji nedolžnosti zavdali in čistost zgu- bili. Tu je res s krvavimi solzami vredno objokovati mladost, da tako ve- liko mladih fantov in dekličev hudič z nečistostjo v večno pogubljenje zapelje, da tako rekoč postanejo (ratajo) „hudičeve pečenke in peklenske prate.“

Drugi uk Kristusov je iz Izaija, preroka, Mat. 15. *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me.* To ljudstvo me z ustmi hvali in časti, njih srce pa je daleč od mene. Zato ne pojte le iz navade, ampak večkrat dober namen obudite in s kraljem Davidom srce povzdignite. *In conspectu Angelorum psallam tibi. B. 137.* V pričo angeljev hočem Bogu čast in hvalo peti; da, kakor angelji v nebesih večno Bogu čast in hvalo pojo, tako tudi vi na zemlji vedno Bogu na čast svete pesni pojete“.

„Drugi vzrok, zakaj so te pesni storjene, je le ta, ker so večidel od kršanskega uka, katerega vi mladi ljudje največ potrebujete, da, kar se dru- gači morebiti neradi učite, s petjem se bodete rajši in lahkajše naučili, in tudi trdnjše v glavi obdržali. Vendar ne, kakor una tica papagaj imenovana ktera se človeških besedi navadi, ali nič ne razumi; glejte tedaj, da bote tudi razumeli, kar pojete; nekateri fant ali deklič dobro zna božične in ve- likonočne pesni peti in vendar ne zna skrivnosti Kristusovega včlovečenja i. dr. katere skrivnosti pesne razločno dopovedujejo“.

„Tretji in zadnji vzrok, zakaj so le-té svete pesni storjene, je ta: da bi druge, prazne, nekoristne, napačne pesni opustili, ter namesto tistih svete pesni peli. Kaj pomaga, če se nekteri fant ali dekelce veliko pesen nauči, ki so „od godcev storjene“, če tudi od svetnikov, vendar napačne, zoper Božjo vero, in bolj v zasramovanje — „k špotu“ — kakor v češčenje svetnikov . . .

Zlasti pa, da bi mladina hude, nevarne, nesramne pesni opustila, katere so grešne in za vse pohujšljive. Le-té svete pesni pa vas in druge zboljšajo in tolažijo . . . Nekatero pesni so zelo dolge — zato so tiskane, da se naprej bero ali pojo, — in če se jih kdo ne more na pamet naučiti, ne vsega uka v glavi obdržati, vendar po zaslišanju kaj dobrega v glavi ostane pev- cem in poslušalcem. Kakor ko bi kdo z reščetom vode zajemal, vendar pa reščeto se zmoči in opere: tako tudi pri petji ali poslušanju kaj dobrega v

srcu ostane, srce omeči, gane . . . Zadnji uk pa dam le tem, ki naprej pojo, da z lepo srednjo mero, ne prehitro ne prepočasno, prepevajo; kajti s prehitrim in prepočasnim petjem se besede in uk ne more prav razumeti . . .

Leti so tedaj moji nauki in vzroki, zakaj sem lete sv. pesni zbral, v tisk dal in mladini daroval, namreč: da bi s temi svetimi pesnimi Boga častili, kršanskega uka se ložej naučili, veliko hudega opustili in še več dobrega storili“.

„K zadnjemu vas še opominjam, da se bolje slovenskega tiska — čitanja — učite, radi drugim naprej požete, vselej se ene viže — napeva — držite, da se bodo drugi od vas ložej učili“.

„Ne opuščajte petja zavoljo tega, ker se vam posmehujejo, ali peti branijo; ker hudič jih šunta, da bi toliko dobrega s tem petjem ne storili, ampak želi, da bi namesti svetih pesni grešne misli, besede in djanje doprinašali. Kakor sem tedaj začel vas opominjati k svetemu petju s kraljem Davidom, tako tudi ž njim sklenem. *Juvenes et virgines* . . . mladenči in deklice, starejši in mlajši hvalite ime Gospodovo. *Quia exaltatum est nomen ejus solius*, zakaj njega samega ime je največ povikšano: in tudi od vas samih, ker ste nedolžni, bode največ češčeno. Amen. (Konec prih.)

Spremenljive pevske molitve pri sv. maši

ob nedeljah in zapovedanih praznikih l. 1886. (po direktoriji ljubljanske škofije).
(Dalje.)

8. avgusta. VIII. nedelja po Binkoštih (*Dom. VIII. p. Pent.*), *De ea*, sem.

Introitus.

Suscipimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui, secundum nomen tuum, Deus: ita et laus tua in fines terrae: justitia plena est dextera tua. Ps. Magnus Dominus, et laudabilis nimis; in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. V. Gloria Patri. Tonus I.

Sprejeli smo, o Bog! tvoje usmiljenje v sredi tvojega tempeljna; kakor je tvoje ime, o Bog; tako je tudi tvoja slava do pokrajin zemlje; pravice polna je desnica tvoja. *Ps.* Velik je Gospod, in vse hvale vreden; v mestu našega Boga, na svoji sveti gori. *V.* Čast Očetu. *Ton. I.*

Graduale.

Esto mihi in Deum protectorem, et in locum refugii, ut salvum me facias. V. Deus, in te speravi: Domine non confundar in aeternum. Alleluja, alleluja. V. Magnus Dominus et laudabilis valde in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. Alleluja.

Bodi mi Bog varuh, in hiša pribežališča, da mi pomagaš. *V.* O Bog, v tebe sem upal: o Gospod, vekomaj ne bodem osramoten. *Alleluja, alleluja. V.* Velik je Gospod, in vse hvale vreden v mestu našega Boga, na svoji sveti gori. *Alleluja.*

Offertorium.

Populum humilem salvum facies, Domine, et oculos superborum humiliabis: quoniam quis Deus praeter te Domine?

Ponižnemu ljudstvu bodeš pomagal, o Gospod, in oči prevzetnih bodeš ponižal: zakaj kdo je Bog razen tebe, o Gospod?

Communio.

Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.

Pokusite in glejte, kajti sladak je Gospod: blagor človeku, kateri upa v njega.

15. avgusta. *Dom. IX. p. Pent.* Vnebovzetje B. D. Marije (*Assumptionis B. M. V.*), dup. 1. cl. *cum Oct.*

Glej „Cerkv. Gl.“ 1884. I., str. 66.

22. avgusta. *Dom. X. p. Pent.* Sv. Joahim, spozn., oče B. D. Marije (*S. Joachim C., Patris B. M. V.*), dup. 2. cl.

Glej „Cerkv. Gl.“ 1884. l., str. 67.

39. avgusta. *Dom. XI. p. Pent.* Sveti angeli varuhi (*Ss. Angelorum Custod.*), dup. 2. cl. *cum Oct.*

Glej „Cerkv. Gl.“ 1884. l., str. 67.

(Dalje prih.)

D o p i s i.

Iz Blagovice. — Toliko lepega sicer ne bodem mogel zabilježiti, kolikor sem v zadnjem listu čital iz Rudnika, à nekaj bodem vendar, in to, kar morem in smem. — Tudi tukaj se gibljemo. Cerkveni pevski zbor šteje 6 grl, 2 soprana, 3 alte, tenor poje orglavec g. K. Brvar sam in 1 bas. Pri slovesnih mašah pomagata še gg. org. Zihel iz Krašnje in Gostič iz Češnjic, katerim za to ljubav lepa hvala gré. Stalni zbor je zvezbal domači orglavec sam ter podučeval ga vsako nedeljo in po potrebi tudi med tednom. Smem reči, da je petje tako, da mora vsakateremu dopasti. Slovenske pesni se jemljejo iz „Cecilije“ in „Cerkv. Gl.-a“. Čemu bi pa tudi po drugih segali, ker le-té zadostujejo vsem potrebam. Pri slovesnih mašah pa poje *Missa s. Caeciliae* zl. A. Foerster, Kind Jesu-Messe zl. Schweitzer in znana Molitorjeva (katera? *Vr.*); *Requiem* P. Ang. Hribarja in Ign. Hladnika; poleg tega še koralna maša iz *Ordinarium Missae*. — O veliki noči smo slišali *Regina coeli lactare* od F. in *Confitebuntur* od Zangl-a. *Offertoriji* in *Gloria Patri* pri introitu so iz „Cerkv. Gl.-a“.

Kakor sem čul, bode nas g. orglavec radi vojaščine kmalu zapustil. Ne vem, bode-li še dalje ostalo to petje, ki smo ga jako veseli; vendar upam, da ne pridemo na slabše nazaj, ker se tudi preč. g. župnik, Lj. Škufca za lepo petje zelo brigajo in njihovi skrbni gre posebno priznanje in prelepa hvala.

Nij bila moja volja, drugih cerkvenih zborov tù omenjati, ker bi bilo želeti, da se tudi kdo drugi oglasi; vendar pa ne morem zamolčati, ker sem že tako blizo, lepega napredka v Krašnji in da se tudi v Češnjicah gibljejo.

Tolikrat je bilo že v „Cerkv. Gl.-u“ brati, kako potrebno da bi bilo, tudi male pomanjkljewe pri orglah takoj popraviti dati, ker sicer orgle same trpé, pa tudi ušesa pobožnih vernikov in napredovanje pevskega zbora. Saj pri pokvarjenih orglah nij mogoče ubranega petja. V bližnjem Čemšeniku, kjer so imeli hudo bolne orgle, poklicali so izvedenega zdravnika v osebi g. Ernesta Petrič-a, orglarja pri sv. Pavlu v Savinjski dolini, in reči se mora, da jih je g. Petrič popolnem ozdravil. Tudi v Št. Gothardu jih je dobro uglasil. G. E. Petrič je nad 10 let služboval pri domačem umetniku g. Fr. Goršič-i v Ljubljani, in vidi se, da nij zastoj delal pri njem; zato ga smem čđ. gg. župnikom za enaka dela vrlo priporočiti.

L. G.

Iz Ljubljane. (Konec.) — L. 1885/86. se je v frančiškanski cerkvi v Ljubljani sledeče pelo pri slovesnih sv. mašah pod vodstvom preč. g. P. Angelika Hribar: Preis-Messe *Salve Regina* zl. G. E. Stehle, *Missa in hon. Ss. Innocentium* zl. Joh. Christ. Bischoff, *Missa „Maria Clara“* zl. Fr. Hamma, *Missa in hon. Ss. Infantis Jesu* zl. Joh. Schweitzer, *Missa Cunibert* zl. Pancr. Rampis, *Missa in hon. S. Fidelis a Sigmaringa* zl. J. B. Molitor, Messe zu Ehren des heil. Aloisius zl. F. Schweitzer, *Missa in hon. S. Francisci Xaverii* zl. Fr. X. Witt, *Missa „Stabat Mater“* zl. J. Singenberger, *Missa* zl. Feliks Uhl, *Missa in hon. S. Caeciliae* zl. A. Foerster. *Missa in hon. Ss. Angelorum Custodum* zl. J. Schweitzer. Večkrat koralne maše, *organum comit.* zl. Witt, *Missa* zl. Baldassare Galuppi, *Missa* zl. Antonio Lotti, *Missa* zl.

Giuseppe Antonio Bernabei, *Missa Aeterna Christi munera* zl. Giovanni Pierluigi da Palestrina, *Missa super Cantu Romano* zl. Pedro Heredia. — *Introitus in Communio* dočni koral. — *Gradualia in offertoria* večidel iz „*Lauda Sion*“ na svitlo dal Emil Nikel.

Razne reči.

— Skušnja učencev orglarske šole v Ljubljani vršila se je dne 14. jul. dopoldne v navzočnosti odbora „Cec. društva“ in drugih čč. gg. gostov, ki se za cerkveno glasbo zanimajo. Vspeli celoletnega poučevanja, kakor je konec pokazal, smejo se do bri, pri nekaterih celo prav dobri imenovati; in ako bi izšolani orglavci na tej podlagi marljivo ter brez družih zunanjih ovir dalje zidali, bi smeli upati, da bode duhovna stavba cerkvene glasbe pri nas vidoma in če dalje hitreje rasla. Sposobnimi za orglarsko službo bili so letos spoznani nasledni učenci: Četina Josip, Inamo Filip, Ličar Mihael, Peternel Anton, Rems Ivan, Vurnik Matej. Želimo jim, da pridejo kmalu do služb, ter da jo tudi v pravem duhu opravljajo Bogu na čast in v povzdigo vernih src.

— Cerkevno-glasbeni nadaljevalni kurz za pevovodje, orglavce in učitelje je bil od 26. julija do 2. avgusta v Solnogradu. Ker obsega celih 8 dni, ne moremo natančneje tu priobčiti; le toliko rečemo, da je gradiva za gg. vdeležnike in njih gg. učitelje jako veliko. — Koral je podučeval znani mojster v tej stroki, č. g. P. Ambrozij Kienle, benediktovec emauske opatije v Pragi.

— „Cyrill-a“ 7. štev. vabi česke cecilijance k tridnevnim vajam cirilskim, katere napravi „obecná jednota Cyrillská“ v Pragi dne 10., 11. in 12. avgusta. Teorija in praksa, koralno in figuralno petje, skladbe starih in novih mojstrov — vse je pri teh „eksercijah“ tako lepo urejeno, da se smé mnogo dobrega sadu pričakovati. So pa tudi bratje Čehi navdušeni za cerkveno glasbo! Čujte, kar piše izvrstna „Kršćanska akademija“ (1886, str. 39) o „Jednoti Cyrillski“, da ima namreč v 44 podružnicah 2480 članov. V cirilskih pevskih šolah je 1187 gojencev; v vsih družtvih deluje toraj v poveličanje liturgične službe božje ogromno število — 3667 grl! — In pri nas? — Šram nas bodi.

— Tudi v Ameriki so napravili letos od 27. jul. do 6. avg. v Quincy Ills, mesto letnega občnega zbora poučevalen kurz, zlasti za koralno petje in za dirigovanje cerkvenih zborov. Poduk je brezplačen in so se vdeležnikom prosta stanovanja preskrbela.

— Melodija francoske „marseillaise“ je posneta iz Credo-e neke maše, katero je dvorni kapelnik Holtzmann l. 1776. zložil in jo je pred kratkim g. Hamma v knjigarni mestne cerkve v Meersburg-u našel.

— Vis. čast. škofijski ordinarijat v Linc-i zahteva od vsih župnij zapisnik cerkvam lastnih muzikalij, pa tudi zapisnik onih skladb, katere se po cerkvah pojo.

— Občni zbor (6.) nizozemskega gregorijanskega društva bode v četrtek, 9. sept. v Utrecht-u, in sta pevska zbora stolnice in cerkve sv. Martina petje prevzela.

— Več francoskih škofov je potrebno ukrenilo, da se zopet osnujejo pevske šole za koral.

— V Benetkah se je dne 24. jul. slovesno obhajala 200 letnica rojstva imenitnega mojstra Benedetta Marcello. Sin stare patricijske družine učil se je glasbe pri Gasparini-ju, in gojil jo je v kljub visokim službam do konca svojeg# življenja, katero je poteklo na 53. rojstni dan (24. jul. 1739.) Njegova najboljša skladba, katera mu je pomagala do tolike zaslužene slave je 50 psalmov, kateri obsegajo skup 8 folijantov.

— Preskušnja novih pevcev za cerkveni kor čč. oo. frančiškanov v Ljubljani bode 13. septembra ob 10. uri dopoldne. Zahteva se čist posluš in znanje not vsaj v vijolinskem ključu.

Listnica vredništva prilog. 1) „*O sanctissima*“ nij za tisk; 2) Prejeli smo dve skladbi s tekstom „*Assumpta est*“, in dve s tekstom „*Beata es*“, da si tudi je „Cerkv. Gl.“ že po dve na enake besede prinesel; prosimo toraj potrebnejših skladb. 3) Tudi je težavno, takoj na željo take skladbe donášati, kakoršnih niti nimamo na razpolago. Vredništvo samo bi moralo vedno le skladati, ako bi hotelo vsem željam vstreči, kar pa nij mogoče. Tudi število naročnikov in udov „Cec. društva“ ljubljanske škofije nij tako, da bi moglo vrednika (lista in prilog) posebno navduševati.

Opravištvo „Cerkv. Gl.-a“ vljudno prosi zaostale naročnine.

Pridana je listu 8. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janex Gnjevda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.